

Nárok na náhradu škody

Je-li předmětem sjednané opravy výměna opotřebované součástky, která bezprostředně souvisí a je součástí konkrétního mechanismu, je už ze samotné logiky věci zřejmé, že kontrola správného fungování takového mechanismu je po montáži nové součástky nezbytná, aby se předešlo možnosti vzniku škody nejen na předmětném mechanismu, ale případně i na jiných majetkových hodnotách a na zdraví.

Je-li předmětem sjednané opravy výměna opotřebované součástky, která bezprostředně souvisí a je součástí konkrétního mechanismu, je už ze samotné logiky věci zřejmé, že kontrola správného fungování takového mechanismu je po montáži nové součástky nezbytná, aby se předešlo možnosti vzniku škody nejen na předmětném mechanismu, ale případně i na jiných majetkových hodnotách a na zdraví.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 270/2001, ze dne 29.1.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce V. K., zastoupeného advokátkou, proti žalovanému J. J., zastoupenému advokátem, o 34.581,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu Praha - západ pod sp. zn. 9 C 1091/94, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. května 2000, č. j. 26 Co 647/99-115, tak, že dovolání zamítl.

Z odůvodnění :

Okresní soud Praha - západ rozsudkem ze dne 29. 6. 1999, č. j. 9 C 1091/94-91 zamítl žalobu s návrhem, aby byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci 34.581,- Kč s příslušenstvím, a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Předchozí rozsudek okresního soudu v této věci ze dne 21. 11. 1995, č. j. 9 C 1091/94-41, ve spojení s doplňujícím rozsudkem ze dne 24. 2. 1998, č. j. 9 C 1091/94-67, jímž bylo žalobě co do částky 34.581,- Kč s příslušenstvím vyhověno a ve zbývající části co do 16. 752,- Kč s příslušenstvím žaloba zamítnuta, byl s výjimkou zamítavého výroku ve věci samé zrušen usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 11. 11. 1998, č. j. 26 Co 275/98-74. Při svém rozhodnutí vycházel soud prvního stupně ze zjištění, že si žalobce dne 16. 9. 1993 nechal v autoopravně žalovaného vyměnit na svém vozidle Volkswagen LT 31 rozvodový řemen, olej a filtry. Při odjezdu z opravny se mu zdálo, že vozidlo nejede jako předtím, a proto se tři dny poté telefonicky spojil s žalovaným a požadoval po něm, aby mu poslal mechanika, který by vozidlo prohlédl; žalovaný však trval na přistavení vozidla do autoopravny. Dne 11. 10. 1993 jel žalobce s vozem do autoopravny, po cestě se však „kousl motor“ a vozidlo nemohlo pokračovat v jízdě. Žalobce ho nechal odtáhnout do autoservisu ve Z. a následně nechal vypracovat posudek znalce F. B., podle kterého příčinou havárie motoru bylo uvolnění rozvodového řemene a následné posunutí vačkového hřídele vzhledem k předepsané poloze klikového hřídele v důsledku nedodržení předepsaných montážních hodnot pro výměnu rozvodového řemene. Žalobce vyzval žalovaného k zaplacení opravy vozu provedené autoopravnou ve Z., s tím však žalovaný nesouhlasil. V tomto řízení se žalobce domáhal částky 3.417,- Kč jako ceny opravy rozvodového řemene z titulu odpovědnosti za vady a dále částky 30.342,- Kč představující skutečnou škodu na vozidle (cenu opravy motoru stanovenou znaleckým

posudkem P. R.) a částky 822,- Kč zaplacené za znalecký posudek F. B. Soud prvního stupně věc posuzoval podle občanského zákoníku a dospěl k závěru, že pokud jde o částku 3.417,- Kč, právo žalobce na odstranění vadné opravy podle § 655 odst. 2 obč. zák. zaniklo, protože žalobce řádně a včas vadu opravy u žalovaného neuplatnil. Při posuzování důvodnosti žalobcovy nároku na náhradu škody podle ust. § 420 obč. zák. vycházel soud prvního stupně ze znaleckého posudku soudem ustanoveného znalce P. R. a z jeho výpovědi, z nichž zjistil, že poškození motoru bylo způsobeno tím, že po montáži nového rozvodového řemene nebyla provedena kontrola rozvodového kola, kterou je třeba provést, i když není výrobcem předepsána, neboť výměnou řemene dochází ke změně silových poměrů v motoru. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalovaný neporušil žádnou právní povinnost, protože jeho povinností bylo vyměnit rozvodový řemen; kontrolu rozvodového kola si žalobce u něj neobjednal a povinnost zkontrolovat rozvodové kolo při výměně řemene neukládá opravně ani výrobce. Proto byla žaloba i v částce 31.164,- Kč zamítnuta.

K odvolání žalobce Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 5. 2000, č. j. 26 Co 647/99-115, připustil zpětvzetí žaloby co do částky 3.417,- Kč s příslušenstvím (ohledně nároku z odpovědnosti za vady provedené opravy), v tomto rozsahu rozsudek soudu prvního stupně zrušil a řízení zastavil, a dále jej změnil tak, že uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 31.164,- Kč s 3 % úrokem od 7. 2. 1994 do 14. 7. 1994 a s 16 % úrokem od 15. 7. 1994 do zaplacení, a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně a dovodil, že žalovaný je odpovědný za škodu podle ustanovení § 420a obč. zák., neboť vznik škody je v příčinné souvislosti s provozní činností žalovaného v oblasti oprav automobilů. Škoda vznikla chybou mechanika, který se omezil jen na výměnu rozvodového řemene, aniž vykonal úkony k tomu, aby oprava byla provedena řádně, a které podle odborného závěru znalce P. R. vykonat měl, a to kontrolu rozvodového kola. Odvolací soud se neztotožnil s argumentem soudu prvního stupně, že kontrolu rozvodového kola si žalobce neobjednal, protože zákazník při zadání opravy nemůže vědět, jaké úkony bude třeba při výměně součástky vykonat, aby věc fungovala řádně. V daném případě nebyla škoda způsobena ani neodvratitelnou událostí ani vlastním jednáním poškozeného (§ 420a odst. 3 obč. zák.), a proto bylo žalobě pokud šlo o nárok na náhradu škody vyhověno.

Proti tomuto rozsudku s výjimkou výroku o zastavení řízení ohledně částky 3.417,- Kč s příslušenstvím podal žalovaný dovolání, ve kterém odvolacímu soudu vytýká, že skutkové zjištění nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování, a nesprávné právní posouzení věci. Namítá, že závěr odvolacího soudu o tom, že při výměně rozvodového řemene měl mechanik provést i kontrolu rozvodového kola, nemá oporu v provedeném dokazování, protože je založen pouze na výpovědi znalce, který sám uvedl, že tuto kontrolu výrobce nepředepisuje, avšak podle jeho názoru by značková opravna tuto kontrolu provádět měla. K prokázání této skutečnosti měly být opatřeny další důkazy, např. dotazem na značkové opravny, zda se takové kontroly automaticky provádějí, případně manuálem k montážím, ve kterém je popsán postup, který musí být při opravách dodržen. Soudu nebyl předložen žádný důkaz, z něhož by vyplývala povinnost mechanika kontrolovat rozvodové kolo. Navrhl zrušení rozsudku odvolacího soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Podle ustanovení části dvanácté, hlavy I, bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, se dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (1. 1. 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000).

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, osobou oprávněnou - účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 odst. 1 o. s. ř., přezkoumal rozsudek odvolacího soudu podle § 242 odst. 1 a 3 o. s. ř. a dospěl k závěru, že dovolání, které je přípustné podle § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř., není opodstatněné.

Dovolatel uplatňuje dovolací důvod podle ust. § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř., jímž lze napadnout výsledek činnosti soudu při hodnocení důkazů, na jehož nesprávnost lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů - jen ze způsobu, jak k němu soud dospěl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné polemizovat s jeho skutkovými závěry (např. namítat, že soud měl uvěřit jinému svědkovi apod).

Skutkovým zjištěním, které nemá oporu v provedeném dokazování, se ve smyslu uvedeného ustanovení rozumí výsledek hodnocení důkazů, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ust. § 132 o. s. ř., protože soud vzal v úvahu takové skutečnosti, které z provedených důkazů nevyplývaly ani jinak nevyšly v řízení najevo, nebo protože soud naopak určité prokázané skutečnosti při hodnocení důkazů pominul, popř. v jeho hodnocení důkazů a dalších poznatků, jež vyšly v řízení najevo, je z logický rozpor z hlediska jejich závažnosti, zákonnosti, věrohodnosti apod. Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva. O takový případ se však v dané věci nejedná.

Za účelem posouzení příčin vzniku škody a její výše vyžádal soud prvního stupně v souladu s ust. § 127 o. s. ř. posudek znalce z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady motorových vozidel a oboru strojírenství se zvláštní specializací autoopravárenství P. R., a znalce vyslechl. Otázky týkající se příčiny vzniku škody a řádného postupu autoopravy v souvislosti s výměnou rozvodového řemene znalec v tomto posudku jednoznačně zodpověděl a podrobně objasnil i ve své výpovědi před soudem. Proto provádění dalšího dokazování ke zjišťování těchto skutkových okolností, k nimž je třeba odborných znalostí, nebylo třeba. Skutečnosti rozhodné pro závěr odvolacího soudu o povinnosti autoopravy zkontrolovat po výměně rozvodového řemene rozvodové kolo byly v řízení náležitým způsobem zjištěny a tento závěr má oporu v provedeném dokazování.

Dovolatel dále odvolacímu soudu vytýká nesprávné právní posouzení věci [dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř.], aniž uplatňuje nějaké konkrétní výhrady. Nesprávné právní posouzení věci může spočívat v tom, že soud na správně zjištěný skutkový stav aplikoval nesprávný právní předpis nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil.

Z výsledků řízení před soudy obou stupňů vyplývá, že žalovaný vede provozní činnost v oblasti oprav automobilů, a že škoda byla žalobci způsobena chybou mechanika, který při výměně rozvodového řemene nezkontroloval rozvodové kolo.

Za situace, kdy je nesporné, že předmětem smlouveného plnění mezi účastníky byla výměna rozvodového řemene motoru, tedy oprava jedné součástky motoru, vycházely oba soudy při právním posouzení věci zcela správně z názoru, že nárok na náhradu majetkové újmy, spočívající v poškození motoru následkem opravy jeho součástky, není nárokem z odpovědnosti za vady samotného předmětu plnění ze smlouvy o opravě věci (§ 652 a násl. obč. zák.), nýbrž je nárokem na náhradu škody, jež na motoru vznikla v příčinné souvislosti s opravou, jež nebyla provedena řádně, a jsou

splněny předpoklady obecné odpovědnosti za škodu podle § 420 obč. zák., založené na presumovaném zavinění. Nárok na náhradu škody lze uplatnit nezávisle na tom, zda vada samotné opravy byla vytčena a zda byl nárok z odpovědnosti za vady uplatněn (§ 510 obč. zák.). Odvolací soud dovedl odpovědnost žalovaného za škodu způsobenou provozní činností (§ 420a obč. zák.) na základě skutkového zjištění, že k poškození motoru došlo v důsledku opomenutí mechanika, který po montáži nového rozvodového řemene neprovedl kontrolu rozvodového kola klikového hřídele, které pak způsobilo havárii. I když aplikace ustanovení § 420a obč. zák. na daný skutkový stav není přiléhavá, neboť zde nejde o objektivní odpovědnost za škodu způsobenou provozováním autoopravy, je závěr odvolacího soudu o povinnosti žalovaného nahradit žalobci škodu správný. Námitky žalovaného, že kontrola rozvodového kola po výměně řemene není jeho právní povinností, byly v řízení po odborné stránce vyvráceny znaleckým dokazováním, a lze jen dodat, že přinejmenším došlo k porušení tzv. prevenční povinnosti (§ 415 obč. zák.) ukládající každému povinnost počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí. Je-li předmětem sjednané opravy výměna opotřebované součástky (rozvodový řemen), která spojuje další dvě části motoru (rozvodové kolo klikového hřídele s kolem vačkového hřídele) a zajišťuje tak základní funkčnost motoru, je už ze samotné logiky věci zřejmé, že kontrola správného fungování takového stroje po montáži nové součástky je nezbytná, aby se předešlo možnosti vzniku škody nejen na motoru, ale i na jiných majetkových hodnotách a na zdraví. Ostatně k tomu, aby nedošlo k poškození motoru měla právě výměna rozvodového řemene sloužit. To, že výrobce nepředepisuje postup, který měl být proveden a nebyl, pak neznamená nedostatek zavinění na straně žalovaného (§ 420 odst. 3 obč. zák.), které se ve formě nevědomé nedbalosti (nevěděl, že svým jednáním může škodu způsobit, ač to předvídat měl a mohl) přepokládá.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů věcně správný, a proto dovolací soud dovolání žalovaného zamítl (§ 243b odst. 1 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)